

22.02.2010 № 627/6/99-99-14-06-02 - 15/117К

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула запит щодо здійснення операцій за договорами міни (бартеру) у галузі зовнішньоекономічної діяльності та, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України, повідомляє.

Відповідно до ч. 1-5 статті 715 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) за договором міни (бартеру) кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар в обмін на інший товар. Кожна із сторін договору міни є продавцем того товару, який він передає в обмін, і покупцем товару, який він одержує взамін. Договором може бути встановлена доплата за товар більшої вартості, що обмінюється на товар меншої вартості. Право власності на обмінювані товари переходить до сторін одночасно після виконання зобов'язань після передання майна обома сторонами, якщо інше не встановлено договором або законом. Договором може бути встановлений обмін майна на роботи (послуги).

При цьому згідно з ч. 6 статті 715 ЦК України, законом можуть бути передбачені особливості укладення та виконання договору міни, як, зокрема, це зроблено Законом України від 23 грудня 1998 року № 351-XIV «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» (далі – Закон), згідно з яким товарообмінною (бартерною) операцією у галузі зовнішньоекономічної діяльності визнається один з видів експортно-імпортних операцій, оформлених бартерним договором або договором із змішаною формою оплати, яким часткова оплата експортних (імпортних) поставок передбачена в натуральній формі, між суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності України та іноземним суб'єктом господарської діяльності, що передбачає збалансований за вартістю обмін товарами, роботами, послугами у будь-якому поєднанні, не опосередкований рухом коштів у готівковій або безготівковій формі (ч. 1 ст. 2 Закону).

Частиною четвертою статті 3 Закону встановлено, що суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності України, які здійснили експорт або імпорт робіт, послуг за бартерним договором, зобов'язані протягом п'яти робочих днів з дня підписання акта або іншого документа, що засвідчує виконання робіт чи надання послуг, повідомити орган доходів і зборів – митницю (якщо імпортується або експортується за таким договором товари) або державну податкову інспекцію (якщо імпортується або експортується за таким договором роботи чи послуги) про факт здійснення експорту товарів (робіт, послуг).

Форма повідомлення про експорт або імпорт робіт, послуг за бартерним договором затверджена наказом Державної податкової адміністрації України від 26.08.2003 № 404.

При цьому неподання або несвоєчасне подання такої інформації тягне за собою нарахування пені у розмірі одного відсотка вартості експортованих або імпортованих робіт, послуг за кожний день прострочення.

Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати вартості експортованих чи імпортованих робіт, послуг.

Звертаємо також вашу увагу, що відомчими класифікаторами інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011, зокрема Класифікатором характеристик угод передбачено код характеру угоди «51», а саме: «Переміщення товарів при здійсненні товарообмінних (бартерних) операцій у порядку прямого товарообміну чи в обмін на виконані роботи або надані послуги».

З урахуванням викладеного, суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності який здійснив експорт або імпорт робіт, послуг за бартерним договором, зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня підписання акта або іншого документа, що засвідчує виконання робіт чи надання послуг, повідомити орган доходів і зборів – митницю (якщо імпортується або експортується за таким договором товари) або державну податкову інспекцію, у якому вони перебувають на обліку (якщо імпортується або експортується за таким договором роботи чи послуги), про факт здійснення експорту товарів (робіт, послуг).

Згідно із пунктом 52.2 статті 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.